

Ugledni gostje med nagovorom g. Vlada Puca zbranim

(Foto: M.T.)

Carinarnica pred začetkom

Pred poldrugim mesecem je bila svečanost ob otvoritvi carinske izpostave v Logatcu. Zbralo se je precej domačinov, gostov in tistih, ki so bili tam zaradi svoje delovne obveznosti.

Nekaj priložnostnih besed je zbranim povedal podpredsednik vlade Republike Slovenije in zunanji minister g. Lojze Peterle, o pomenu carinske izpostave pa sta govorila državni sekretar g. Božo Jašovič in predsednik Izvršnega

sveta Občine Logatec g. Vlado Puc. Kaj pomeni za Logatec in Notranjsko ta izpostava, smo v Novicah že pisali, zato tega ne ponavljamo. Dodajmo le to, da je bilo prvo carinjenje na dan otvoritve, od tedaj pa je treba še čakati na vse formalno potrebne papirje za ureditev najemnih odnosov med Carinsko upravo in KLI, ki je lastnik upravnega objekta in zemljišča.

Slavnostni trak je prerezal g. Jašovič ob zvokih fanfaristov Pihalnega orkestra Logatec. Programu sta svoje dodala tudi Logaški oktet in povezovalac Marcel Štefančič.

Janez Gostiša

Imeniten dosežek pihalcev

16. aprila se je 40-članski Pihalni orkester Logatec pod vodstvom Matjaža Albrehta udeležil 15. tekmovanja v 1. kakovostni skupini slovenskih orkestrrov. Prejel je srebrno priznanje in tako zadržal mesto v 1. skupini.

Imenitnost dosežka je v naglem vzponu, saj je komaj pred dvema letoma tekmoval za vstop v 3. skupino, se neposredno uvrstil v 2., lani neposredno v 1., kjer bo poslej imel 4 leta časa, da se pripravi na vstop v najvišjo, koncertno skupino.

Iskreno čestitamo!

(nadaljevanje na strani 5)

Referendumska območja določena

Državni zbor Republike Slovenije je 4. aprila sprejel Odlok o določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin. Iz odloka je razvidno, da bo imela Slovenija 355 občin, od takih manjših, vaških, ki bodo štele komaj tisoč prebivalcev, do velikih, mestnih, ki jih bodo štele nad sto in nad dvesto tisoč.

Referendumsko območje za ustanovitev nove občine zajema celotno območje sedanje logaške občine, vključujoč naselja: Grčarevec, Hlevišje, Hlevni vrh, Hotedršica, Jakovica, Kalce, Lavrovec, Laze, Medvedje brdo, Novi svet, Petkovec, Praprotno brdo, Ravnik pri

Hotedršici, Rovtarske Žibrše, Rovte, Vrh sv. Treh kraljev, Zaplana - del, Žibrše, Logatec (KS Tabor in KS Naklo).

Razen v logaški bodo referendumi v obsegu sedanjih občin še v Izoli, Kopru, Piranu, Hrastniku, Trbovljah, Metliki in Trzinu.

Občani logaške občine bomo tako na majskem referendumu znova potrjevali sedanje občinske meje. Če bi se nam želeli priključiti še prebivalci katerega od naselij, ki meje na našo občino (Zavratec, Planina, del Zaplane), bi temu verjetno ne ugovarjali.

Maš

Gre gor

12. marca je bil lep dan, nalašč za letošnji osrednji semanji dan. O pripravah nanj smo pisali v prejšnji številki Novic. Povejmo zato le, da je izpolnil pričakovanja prirediteljev in organizacijskega odbora, ki mu je načelovala ga. Martina Comino.

Pokazalo se je, da je Logatec sposoben pripraviti obsežen in po vsebini raznovrsten sejem. Ob velikih prizadevanjih zlasti redarske in komunalne službe je bil semanji del ločen od kramarskega, ki ga imamo vsak mesec na Cankarjevi cesti. Letošnja podoba sejma verjetno še ni izčiščena podoba tistega, kar naj bi ta dan sčasoma (spet) pomenil: osrednji sejem in praznik obenem. Upajmo, da organizacijskemu odboru ne bo pošla volja za pripravo naslednje prireditve. Kdor bi lahko k podobi semanjega dne

kaj prispeval, svetoval ali napotil, je prijazno vabljen k sodelovanju.

Organizacijski odbor se zahvaljuje vsem, ki so poleg znanja in materialne podpore prispevali tudi denar za pokritje najnujnejših stroškov prireditve: Zadrugi HKS, Valkartonu, M KZ Logatec in Komunalnemu podjetju in KS Naklo ter se priporoča za prihodnje razumevanje. Hvala tudi Alpimexu in Gostišču Krpan. Seveda, pa hvala vsem nastopajočim: Pihalnemu orkestru Logatec, konjenikom z ranča Kaja in Grom, folklorni skupini France Marolt iz Ljubljane, folklorni skupini s Trat in furmanu, ki jo je na lojtrniku popeljal skozi vas, čebelarjem, Aktivoma kmečkih žena iz Rovt in Logatca, ansamblu Oaza, žganjekuhu Cigaletu in kolarju za predstavitev domačih znanj. Enaka zahvala velja Biotehniški fakulteti, gozdarjem in pravičalcem etnološke razstave.

Svojestven pečat sta prireditvi vtisnila krpanovski Marcel Štefančič

in nečak tete Mare Toni Gašperič, ki sta razdirala okrogle in tudi zbadljive, pa še o svetniku Gregorju in različicah tega imena sta vedela marsikaj povedati. Za dobro razpoloženje je popoldne poskrbel ansambel Oaza. Semanji vrvež se je okrog petih popoldne unesel,

razpoloženje pa je še kar trajalo. Še brez razbitih nosov ni šlo.

Upajmo, da je Gregorjev semenj prireditve, za katero bomo znova lahko potrdili njen kakovostni; gre gor.

Jago

AFS France Marolt pred gledalci na Gregorjevem sejmu

(Foto: M.T.)

Paviljon KLI na razstavi v Bologni

(Foto: J.P.)

Večja prodajna aktivnost KLI

KLI Logatec se je v zadnjem času usmeril v proizvodnjo stavbnega pohištva za znanega kupca. Kaj vse se je v zvezi s tem spremenilo v proizvodnji in prodaji, sem se pogovarjal z direktorjem trženja prodaje oken, dipl. inž. Brankom Pečkom. Iz razgovora z njim so vidna prizadevanja KLI, da se nova usmeritev uveljavi ne samo na domačem trgu, temveč tudi na tujem, kjer se lahko zagotovi delo sedanjim delavcem in izkoristijo kapacitete v skladu z načrtovanimi.

Prav sejmi so priložnost, da se na tujih trgih predstavijo, poiščejo povezave ter spoznajo potrebe tujih kupcev, in ne nazadnje, raziščejo tudi pota razvoja in konkurenčnost tujih proizvajalcev. V ta namen so v obdobju od februarja do aprila razstavljali in se predstavili na vseh večjih gradbenih sejmih: tako na Dunaju, v Salzburgu, Nuernbergu, Bologni, Skopju in nazadnje tudi doma na sejmu Alpe - Adrija: Svoboda bivanja.

Za ta izvozna prizadevanja je bilo treba pripraviti program sodobnega stavbnega pohištva, prilagojenega potrebam posameznega trga. Iz teh razlogov niso zanemarili raznih izboljšav in novosti, ki so jih oblikovali v kombiniranem programu aluminij-les in izdelavi visokokvalitetnih vhodnih vrat. Za predstavitev in bodoče sodelovanje s kupci je bilo treba pripraviti obširen katalog izdelkov, razviti lastno tržno mrežo (v Avstriji, Nemčiji, Makedoniji). Zavedajo se, da je, poleg dobrega izdelka, nujen tudi učinkovit servis, ki ga zato postopoma zagotavljajo na vseh trgih. Kljub temu da so njihovi izdelki po obliki, dizajnu in kakovosti konkurenčni večini evropskih proizvajalcev in je opazna razlika med kakovostjo domačih proizvajalcev in proizvodnjo KLI, pa analize sejmov kažejo, da je treba izdelke ne samo razstaviti, temveč jih na primeren način tudi ponuditi kupcu. Prav to vlogo naj bi odigrala posamezna predstavništva v tujini.

Le z ustreznim delom v proizvodnji, s spoštovanjem rokov in kakovosti ter prizadevanjem posameznih predstavništev se lahko izkaže uspešnost prodaje.

inž. A. Čuk

Jago

Spet Notranjska na obrtno podjetniškem sejmu

Od 29. junija do 2. julija bo v Logatcu 2. obrtno podjetniški sejem Notranjske. Lanska prireditelj je bila dovolj uspešna, da sta se Obrtna zbornica Logatec in podjetje Prolog odločila prireditelj znova pripraviti.

Glede na lanske odzive pričakujemo do 100 razstavljalcev z Notranjskega, pa tudi širšega slovenskega prostora. Na voljo bo blizu 3000 m² razstavnih, zvečine pokritih površin. Ob dovolj velikem

zanimanju bo postavljen tudi montažni razstavni objekt. Pripravljali so sredi razmišljanj o spremljajočih prireditvah in o tem, kako prireditelj dovolj odzivno reklamirati; ni namreč sama sebi namen. In ker je tudi prodajne narave, mora biti obisk dovolj velik, da se razstavljalcem splača zakupiti razstavni prostor. Prireditelj ni zasnovana profitno, pa vendar tako, da ne bo puščala za seboj odprtih računov. Pričakovanih je tudi nekaj držav-

nih namenskih sredstev.

Zbiranje prijav se bo končalo sredi maja. V začetku junija bo tiskan razstavni katalog, opredeljene pa bodo tudi prireditve, ki bodo teklo ob sejmu. Če bodo le stroški sprejemljivi, bo pripravljena tudi modna revija. Gostinski del bo oddan najugodnejšemu ponudniku. Upati pa je, da bo tudi zračenje osrednjega razstavnega prostora ustrežnejše, kot je bilo lani.

J. Gostiša

Razveza

V začetku leta 1991 je bilo ustanovljeno in registrirano mešano podjetje Daritex - Konfekcija Logatec. Italijanski partner je vanj vložil stroje in začetni kapital, Konfekcija poslovne prostore. Podjetje v treh letih dejansko ni začelo. Pogodbeno je bil opravljen en sam obsežnejši posel, ki naj bi kot testni vzorec služil ekonomskim izračunom v vseh pogledih in naj bi tudi utemeljil realne kalkulacije. Po izračunu, ki ga tuji partner ni priznal, je Konfekcija utrpela občutno izgubo, in je tudi ni hotel pokriti. Izguba ni bila samo materialna; na tem poslu sta pol leta delali dve desetletji najboljših delavk.

Vzrok za neuspeh bi verjetno lahko našli predvsem v slabem temeljnem dogovoru. Poslovanje pa ni steklo tudi zaradi drugih vzrokov: najprej zaradi tega, ker tuji partner ni dobil ustreznega uvoznega kontingenta za Italijo; zatem je bila v Sloveniji vojna; rentabilnost proizvodnje bi bila v vsakem primeru vprašljiva zaradi agresivne cenene ponudbe z Vzho-

da; upravni odbor (vanj je Daritex imenoval dva od treh članov in direktorja, enega člana pa Konfekcija) se ni nikoli sestel, niti ni odstopil. Vse to je pripeljalo italijanskega partnerja do odločitve, da kavbojk ne bo izdeloval v Logatcu.

V začetku leta 1993, ko je vodstvo Konfekcije prevzel novi direktor g. Peter Petkovšek, so bili navezani stiki z zastopniki Daritexa z namenom, da se mešano podjetje ukine. O tem je bilo doseženo soglasje, ne pa tudi o temeljnem pogoju Konfekcije, da vsak od pogodbenih partnerjev vzame nazaj svoj delež, s tem da tuji partner svojih začetnih sredstev, ki jih je vložil v podjetje, ne terja nazaj in jih prepusti Konfekciji za pokritje izgube in stroške, ki jih je imela z mešanim podjetjem. Debelo leto ni bilo mogoče stvari premakniti naprej. V letošnjem februarju so se pogovori spet začeli in se končali s skupščino mešanega podjetja. Sklenila je, da Konfekcija iz mešanega podjetja izstopi, da se ji vrne njen poslovni prostor, tuji partner

maš

Mnogo jih še čaka na telefon

Zdaj naj bi stvari na hitro stekle, pravijo na PTT Ljubljana. Po uspešno opravljenem tehničnem pregledu februarja letos zgrajenega telefonskega kablskega omrežja s kapaciteto 2.000 telefonskih priključkov bo PTT vključeval nove naročnike v Dol. Logatcu (Čevica, Brod, Martinj hrib, Jačka) Gor. Logatec (Kalce, Gorenja vas, Blekova vas, Žibrše in Grčarevec).

Za 240 novih priključkov pa bo bogatejše območje Laz in Jakovice.

Do letošnje jeseni je zagotovljen priključek prav vsem, ki so daljši ali krajši čas čakali na telefon. Zakaj toliko čakanja, potem ko je bila centrala razširjena že v letu 1991?

Na PTT pravijo, da je bilo treba razpeljati množico novih priključkov, in to:

- 28 km kablске kanalizacije in omrežja,
- 8,5 km novih nadzemskih linij,
- 3.850 parov v kapaciteti kablskega omrežja
- 8 km optičnega kabla iz Logatca v Laze.

Vse to je sedaj pri kraju.

V Rovtah pa bo do leta 1995 povečana centrala za 300 novih priključkov, v Hotedrčici pa bo do 1996 leta, 300 novih naročnikov.

In še o načrtih za Zaplano:

V pripravi je projekt telefonskega omrežja, ki bo nared do junija letos.

Vsa ta zagotovila sta Izvršnemu svetu občine Logatec dala na obisku novi pomočnik generalnega direktorja PTT Ljubljana dipl.ing. Pavel Žakelj in vodja investicijskih projektov dipl. ing. Ivan Usenik.

pa ne zahteva vračila ustanovnega kapitala, marveč se ta prizna Konfekciji za pokritje izgube pri že omenjenem vzorčnem poslu in za druge splošne stroške, ki jih je imela ves čas, ko podjetje ni poslovalo.

Konfekcija se je tako rešila nekajletne more. Rezultati tekega poslovanja so zadovoljivi, pogoji za uspešno delo pa vse težji. To gre predvsem na račun odprtih

meja, čeznje prihajajo ceneni izdelki iz dežel daljnega Vzhoda in vzhodnoevropskih držav. Zaradi cenene delovne sile v teh deželah je vse večji pritisk tudi na zniževanje cene dela v dodelavnih poslih. Tako so v Konfekciji prisiljeni iskati vsakršne notranje rezerve, kjer jih je le moč najti, da bi lahko preživel.

Janez Janša, Vida Petrovčič in Marjan Podobnik na logaškem odru marca 1994

Med hotenji in možnostmi

"Pobuda 94", predstavljal jo je Janez Škrli, je marca v Narodnem domu Logatec pripravila okroglo mizo. Pred zares polno veliko dvorano so nastopili moderatorka Vida Petrovčič in gosta Marjan Podobnik, predsednik SLS in Janez Janša, predsednik SDSS.

Že prvo vprašanje je bilo za naš prostor, nevajen ostrih političnih soočanj, šokantno: "Ali se nam obeta državni udar in kdo brusi nože?". Sledila so vprašanja o javnem dolgu, o zgodovini obeh strank, državljanstvu, osamitvah, plačah, aferah. Oba prvaka strank sta odgovarjala in skozi prizmo svojih strank utemeljevala potrebo po rešitvi zagatnih vprašanj. Vprašanja so se nizala in odgovori so poslušalcem kar razgledli dlani.

Posebna zanimivost je vsekakor bila časovna umeščenost tega večera pred dan, ko je bila v Ljubljani izredna seja državnega zbora, ki je obravnavala vprašanje javnega dolga, o čemer je bilo veliko govorjenega tudi v Logatcu. Tako smo lahko dobrih 24 ur po srečanju v Logatcu na TV poslušali Marjana Podobnika, pobudnika zasedanja, ki je pojasnjeval, kaj je bilo mogoče doseči v parlamentarni razpravi. Pokazalo se je, da sta pripravljenost - in tveganje - ter volja posameznikov za reševanje vprašanj eno, opredelitev državnega telesa, kjer se uveljavljajo tudi nasprotna stališča, pa drugo.

Uvodne akorde prireditve je oblikoval Logaški vokalni oktet s tremi skladbami. Po koncu so se udeleženci zadržali še na pogostitvi, ki so ga pripravile kmečke žene.

J.G.

Avtobus v Zavratac? Pa referendum?

Članek v zadnjih Logaških novicah je spodbudil Izvršni svet SO Logatec in v dogovoru s predsednikom Vladom Pucem je bila 7. aprila že poizkusna vožnja v Zavratac. Udeležili so se je šoferji vseh pogodbenih prog z območja logaške občine, in predstavniki podjetja SAP. Strma in ozka cesta ni posebno navdušila šoferjev, pa tudi predstavnika podjetja sta predstavniku Krajevne skupnosti sicer zagotovila, da bodo preučili vozni red in predvideno progo, na vsak način pa bodo vztrajali pri maksimalni varnosti,

še zlasti zaradi otrok, ki bi jih vozili v šolo.

Tudi če bo ugodeno želji vaščanov Zavratac, pa bo le teže uresničena zimska vožnja. No, poskusiti velja.

Ob preskusni vožnji smo se srečali tudi s TV ekipo, ki je tega dne posnela skladišče radioaktivnih odpadkov, ki že dalj časa razburja prebivalce Zavratac. Vaščani smatrajo, da se v primeru, če ne bo rešeno vprašanje odstranitve radioaktivnih odpadkov, ne bodo udeležili referenduma o oblikovanju novih občin. Prav gotovo pa je rešitev z odpadki stvar republike, seveda, ob prizadevanju nove občine.

inž. Albin Čuk

Tudi Logatec se razstavlja

V letošnjem marcu se je Logatec kar dvakrat predstavil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Karitasov ŽIV-ŽAV

Na sejmu Učila 94 se je na temo "Dnevi slovenskega izobraževanja" predstavil v prvi polovici marca logaški župnijski - karitasov vrtec. Vzgojiteljice so z gospodom župnikom Antonom Komporetom poskrbele, da je razstavljena oprema z igrali zaživela ob igri in petju otrok župnijskega vrtca. Veselo je bilo, radostno in praznično - pa še z osmišljeno uporabo opreme in igral.

V posebni zgibanki, naslovljeni "Otroci tudi v vrtcu v Božji navezi", je karitasov vrtec predstavil programsko usmerjenost takole:

- * gibalni razvoj otroka je usmerjen v sodelovanje, moč, hitrost in spretnost ter delo, ki naj bo pomoč, dobrot, veselje in obzirnost do soljudi in narave.
- * Intelektualni razvoj je usmerjen v spoznavanje narave in vsega okoli nas, kar nam podarja Bog, da bi bili srečni. Reševanje problemov in razvoj ustvarjalnega mišljenja temelji na skupnem iskanju.
- * Čustveni razvoj osebnosti je usmerjen v izobraževanje zdravih in pozitivnih čustev in usmerjanje negativnih v pozitivna, kajti: "V jezi uničujemo, v veselju ustvarjamo".
- * Moralno področje je usmerjeno v oblikovanje pravih vrednot, spoznavanje kaj je dobro in slabo, učimo se ravnanja naših vzornikov - svetnikov. Gojimo krepot odpuščanja, ki gradi dobre in poštene medsebojne odnose.

- * Na socialnem področju spodbujamo pravo humanost, pravilno osmišljeno odpočev, lepo vedenje, sodelovanje in praznovanje. Socialni razvoj otroka sloni na družini.
- * Sodelujemo pri oblikovanju zakonodaje zasebnih vrtcev. S tem podpiramo vse, ki želijo na tem področju sodelovati.

Pa spet promocija na sejmu Alpe-Adria

Konec marca letos se je na mednarodnem sejmu Alpe-Adria ponovno predstavila tudi logaška občina s posebnim poudarkom na turizmu.

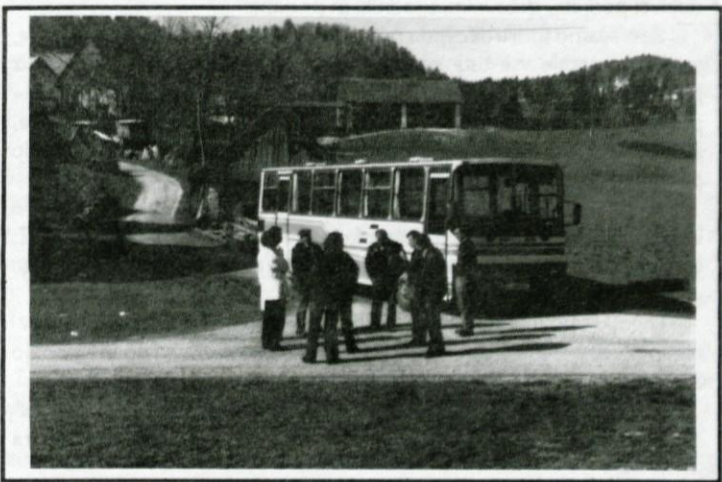
V zanimivem predstavitvenem programu 28. marca 1994 je spregovoril o logaški občini in njenih turistično vabljivih možnostih njen predsednik Anton Antičević. Folklorno obarvani del sporeda sta prispevala logaški oktet pod vodstvom Janeza Gostiše z izborom ljudsko osrčujočih pesmi in plesna skupina "fantov in deklet" z Medvedjega brda pod vodstvom Anke Vavken; poln jerbas vahčev so vrle Medveške razdale med številno občinstvo in hvaležno gledalstvo. Tudi povezovalna pripoved Marcela Štefaničiča je prepričala, da sodi Logatec v deželo prijaznih in gostoljubnih ljudi.

Še toliko bolj sta bila v gostoljubnosti prepričljiva Alpimex d.o.o. iz Logatca in gostišče Krpan; prvi z dobro kapljico, Krpanova Kristina pa z "ohcetno" zakusko, ki je nedvoumno še tako zahtevne obiskovalce prepričala, da zna biti njena miza izborna pripravljena.

Družba Naklo d.o.o. iz Logatca pa je oskrbela prav čedno turistično reklamno zgibanko, ki jo je prav okusno oblikoval Igor Resnik.

Bomo avtobus dnevno srečevali v Zavratacu?

(Foto: F.B.)

Šola - učitelji - učenci - starši

Današnji čas je poln stresov. Dnevi brzijo mimo nas, da jih včasih komaj dohitevamo. Vrtimo se v večnem krogu preživetja, ki se vrti vsak dan hitreje, da komaj lahko vsak dan sproti zajamemo sapo.

Tudi v šolah pravkar prihaja čas, ko trpimo vsi: učenci, starši in učitelji. In zakaj trpimo?

Vsi bi radi dosegli, kar želimo. Učenci bi radi uspešno končali razred, starši si želijo, da bi se njihovi otroci izšolali za poklic, ki bi jim omogočal srečno življenje, da bi na tej poti naleteli skupaj z njimi na čim manj ovir, učitelji pa, da bi svoje učence čim več naučili in da bi jim po svojih močeh pomagali do cilja, ki so si ga zastavili. Največkrat pa se, žal, zgodi, da je na tej jasno začrtani poti preveč ovir. Mogoče je zdaj še čas, da se vprašamo, kako jih čim lažje premagati.

Starši! Ne pričakujte preveč od svojih otrok! Vi ste tisti, ki jih najbolje poznate, najbolj razumete njihove potrebe in pričakovanja. Zato vedite, da je vaš otrok le majhen človek, ki ima svoj prav. Prisluhnite mu, pomagajte mu, pogovorite se z njim in z njegovimi učitelji. Še vedno je čas, da skupaj najdete najboljšo rešitev zanj in hkrati za vas.

Učitelji! Vprašajmo se, če smo storili vse, kar je v naših močeh, da smo otrokom vili potrebnega znanja, jim znali prisluhniti in se jim prilagoditi glede na njihove sposobnosti. V imenu vseh učiteljev si upam trditi, da si prizadevamo, da bi čim več otrok doseglo zaželeni cilj, da smo vedno pripravljeni v njihovo korist na vsakršno sodelovanje, da pa smo, žal, tudi marsikdaj razočarani.

Prepričani smo, da kvaliteta pouka ni odvisna izključno od nas, čeprav je mnogo ljudi prepričanih v to. Trdijo, da učitelji za svojo plačo delajo premalo, da bi morali biti bolj prisotni v vsakdanjem družbenem in kulturnem življenju. Le redko pa pomislijo na to, če imajo učitelji res vse pogoje za najsodobnejši pouk, le redko vidijo njihova prizadevanja za kvalitetnejše delo z učenci, ki pa je, žal, povezano tudi z večjimi finančnimi sredstvi. Učitelj je zelo priročno sredstvo, ki ga lahko obdolžimo za vse, kar je narobe v našem šolstvu, čeprav lahko mirne duše zatrdim, da je prav učitelj tisti, na katerem se lomijo kopja vseh: staršev, učencev in pričakovanja ožje in širše družbene skupnosti, da šolskih oblasti sploh ne omenjam.

Učenci! Vam želim, da bi čim uspešneje zaključili letošnje šolsko leto. Pri tem seveda upam, da se zavedate, da je za to potrebno veliko truda. Vaše delo je povsem enakovredno delu odraslih, enako odgovorno je in pomembno. Zato vam v teh zadnjih mesecih želim, da boste zbrali dovolj moči, da boste nadoknadili zamujeno, izboljšali svoj uspeh in tako dosegli zaželeno cilje.

Prepričana sem, da bomo vsi, ki sem jih naštel, dali vse od sebe, da bi dosegli čim boljše rezultate. Veliko pa pričakujemo tudi od našega ožjega okolja: občinskih oblasti, delovnih organizacij... Pripravljeni smo narediti marsikaj. Samo za to denarja nimamo. Če hočemo in želimo najboljše svojim potomcem, si bomo morali prizadevati vsi. Upam, da tudi tisti, ki so do sedaj za izobraževanje otrok le stežka malo bolj odvezali svojo mošnjo.

A.C.

Okrogla miza - izziv Logatčanom

Komisija za postavitev spomenika dr. Andreju Gosarju je 14. aprila pripravila tiskovno konferenco na temo Srečanje z dr. Andrejem Gosarjem. Predsednik komisije g. Marcel Štefančič je predstavnikom RTV in tiska predstavil predvideni program prireditve v počastitev našega rojaka, utemeljitelja krščanske socialne misli. Komisija za postavitev spomenika je smatrala, naj bi bilo letošnje leto posvečeno delu in osebnosti tudi v sedanjem času aktualnega misleca.

Delež teh prizadevanj za ponovno oživitve Gosarjevih idej je bil predstavljen na okrogli mizi 21. aprila v Narodnem domu. Predstavili so ga ugledni strokovnjaki: prof. Tomaž Simčič, dr. Janko Prunk, dr. Janez Juhant in Gosarjev življenjski sopotnik dipl. iur. Lado Ločniškar, udeležili pa visoki gostje, med njimi nadškof dr. Alojzij Šuštar ter člani Gosarjeve družine. Ob tej priložnosti je bilo predstavljeno tudi (doslej zamolčano) edinstveno delo, kakršnega na Slovenskem nimamo, "Sodobna socialna etika", ki ga bo konec aprila izdala Občina Logatec pri založbi Rokus Ljubljana. Knjigo je moč naročiti pri založniku ali pri izdajatelju v prednaročilu s primernim popustom.

Gosar je na svojski način s svojimi raziskavami krepil slovensko samozavest, in zato je kar umesten njegov zapis oz. misel iz "Sodobne socialne etike", ki je izziv tudi nam vsem: "Družbene razmere so namreč vedno take, kakršne napravijo ljudje sami!"

Ne mižimo pred neurejenostjo, četudi je posledica nedovoljenega ravnanja! (Foto: F.B.)

Divje odlagališče

Ob zavarovanem železniškem prehodu na Madrgah, "Vrh jame" kot pravijo domačini, bo mimoidoči opazil divje odlagališče smeti, odpadkov in raznih zavrženih reči: od štedilnikov, hladilnikov, zamrzovalnih skrinj, starega pohištva, vzmetnic, dotrajanih jogijev, do plastične embalaže in še česa.

To divje odlagališče je "odprto" že mnogo let, vendar do danes, ko je jama že polna, ni nihče od odgovornih za okolje in videz kraja, kljub opozorilom krajanov, ukrenil še ničesar. Vse kaže, da občina Logatec nima ustreznih služb - inšpek-

cij, ki bi take zadeve urejale in tako, seveda, o tem nihče nič ne ve. In ker nič ne ve, tudi ne ukrepa.

Menim, da ni treba posebej dokazovati, da je to divje odlagališče prava sramota za Logatec in da bi pristojni to morali ugotoviti, če bi se samo sprehodili po Stari cesti do železniškega prehoda. Visoki kupi odpadkov, ki segajo že na rob ceste, pa dokazujejo naš malomaren odnos do kraja in okolja, v katerem živimo.

Skrajni čas je, da pristojni organi ukrepajo in poskrbijo, da se to odlagališče sanira in ozeleni.

Franc Bogataj

Vladi Republike Slovenije Državnemu zboru Republike Slovenije Državnemu svetu Republike Slovenije

Logaški upokojeanci na svojem občnem zboru 9.4.1994 odločno protestiramo proti vsem ukrepom, ki zmanjšujejo naše pravice. Občutimo, da je naš gmotni položaj vse slabši zaradi sprejetih ukrepov v zadnjem času (stanovanjski zakon, intervencijski zakon in vse manj pravic na področju zdravstvenega varstva). Prav tako se ne strinjamo z ukrepi, ki slabijo eksistenčnost naših društev (novi zakon o posebnem davku na določene prejemke).

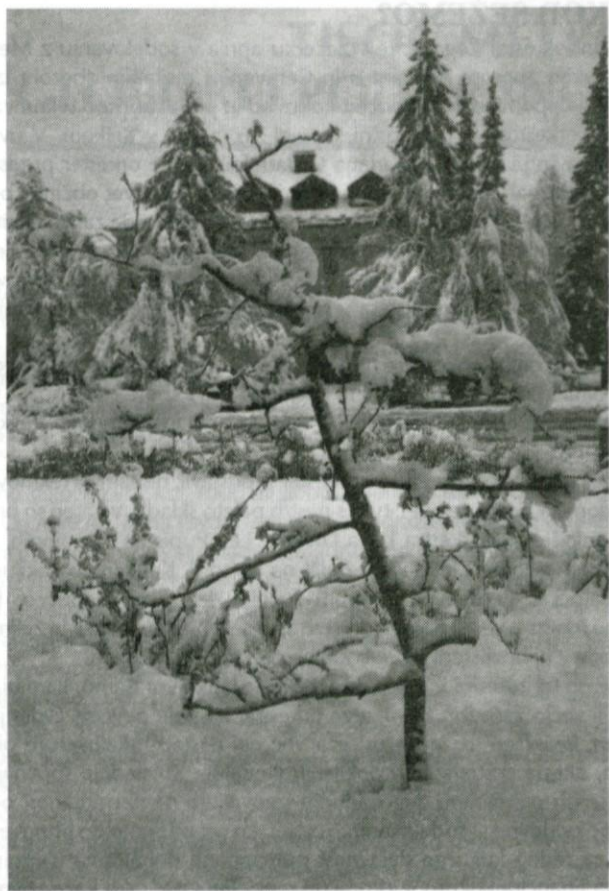
Posebno nasprotujemo novemu predlogu zakona, ki ga predlaga vlada RS, po katerem naj bi se rast pokojnin vezala na rast cen in ne več na poprečne plače. Nočemo, da nas ti ukrepi vedno bolj potiskajo v kategorije socialnih podpirancev. Usodo smo sicer pripravljeni deliti z vsemi, vendar z enakimi deleži, ne pa najbolj obremenilno. Enako z delavci podjetij, državnimi uradniki in poslanci.

Zavračamo tudi trditve, da povzročajo pokojnine rast javne porabe, saj bi se morale vse tiste obveznosti, ki jih mora država pokrivati iz proračuna, očistiti. Če bi se v stroške pokojninskega sistema štele le čiste pokojnine, bi bil delež le-teh v BDP znatno nižji, kot se sicer prikazuje. Zahtevamo, da država v rednem roku poravnava svoje obveznosti do pokojninskega sklada.

Svoje nezadovoljstvo izražamo tudi na način, po katerem se bo izvolilo 16 predstavnikov - upokojeencev v novo skupščino IPZ. Ugotavljamo, da na to izvolitev upokojeanci ne bomo imeli nobenega vpliva, saj jih bo imenoval Državni zbor.

Logaški upokojeanci dajemo tudi vso podporo vodstvu oz. predstavnikom Zveze društev upokojeencev Slovenije, ki zagovarjajo in se borijo za interese upokojeencev in interese Društev upokojeencev.

Udeleženci zbora

Ni tako skrit in osamljen, kot se zdi

(Foto: A.Ž.)

ANALIZA DOGAJANJA "ČEDALJE BOLJ RAZGIBANO"

Zadnji petek v februarju je od 15. do 24. ure potekalo dogajanje za mlade v prostorih logaškega gradu z namenom, da bi razgibali interesno aktivnost mladih Logatčanov (posebej srednješolske mladine in rizičnih skupin mladih). V organizacijo celotnega projekta so se prostovoljno vključile neformalne skupine mladih od 18. do 21. leta. Ob materialni podpori Izvršnega sveta SO Logatec in pod mentorstvom Vzgojnega zavoda Logatec je stekla realizacija tega projekta.

Za dosego cilja smo poleg prostovoljcev pritegnili tudi manjše število strokovnjakov. Ponudili smo širok spekter interesnih dejavnosti (likovna, mladinska, računalniška, kuharska in glasbena delavnica ter namizni tenis in družabne igre). Prvotna zamisel, da bi delavnice delale po določenem urniku, v natančno ločenih prostorih in z določenim številom udeležencev, se je kmalu po začetku dogajanja pokazala kot neuresničljiva. Postalo je razvidno, da so mladi "lačni" tovrstnih dejavnosti, zaradi česar jih je bilo težko zadržati pri eni dejavnosti. Zato sem se odločil, da ne oviram prehajanja iz ene v drugo delavnico. Celotno dogajanje je načrtovano kot strukturirano in vodeno usmerjanje interesov in čustev. Sam potek dogajanja je pokazal, da je treba zajeto populacijo vključevati na spontan in nevsiljiv način ter ji omogočiti veliko prostora.

Na začetku so mladi prihajali v manjših skupinah, se seznanili s programom in si ogledali prostore. Nekateri so izražali dvom in skeptičnost ter bili zadržani in nezaupljivi; zapuščali so grad, a so se kasneje vračali v večjem številu. Postopoma so se začeli vključevati v posamezne dejavnosti. Delavnice so zaživele okoli 17. ure.

Za delavnico, imenovano mladinska, ni bilo velikega zanimanja, najbrž, zaradi številnih dejavnosti, ki so imele bolj konkretne naloge, ter predsodkov udeležencev glede tovrstnih oblik vključevanja in komuniciranja. Odzivnost je bila precejšnja. V posameznih delavnicah je bilo vključenih od 6 do 10 udeležencev, miza za namizni tenis pa je bila ves čas zasedena. Med dogajanjem se je v gradu zadrževalo od 100 do 150 mladih. Proti večeru se je dogajanje preselilo v spodnjo avlo, kjer sta delovali glasbena in kuharska delavnica ter kantina. Likovna delavnica je bila aktivna vse do konca dogajanja. Največ interesa so mladi pokazali za oblikovanje gline,

za glasbo in namizni tenis. Ves dan je bila na ogled tudi razstava fotografij Andreja Žigona, ki je našel motive v logaški pokrajini in v življenju preprostih ljudi.

Na panojih, ki so bili posvečeni določenim temam (mir, svoboda, ljubezen), so mladi oddajali svoja sporočila svetu okoli sebe v pesmi, risbi ali paroli. Številni plakati na stenah so slikovito prikazovali vso moralno in fizično bedo zlorabe drog ter mlade opozarjali na nevarnost uživanja le-teh. V posameznih prostorih so spontano potekali pogovori o mamilih, mladostniških stiskah in problemih v družini. Komunikacija je bila pristna in direktna, vzdušje pa sproščeno in dinamično. Vsi so izražali potrebo po nadaljevanju tovrstnih druženj. V knjigi vtisov lahko beremo:

- Končno se giblje zares mrtvi Logatec!
- Tudi v najtemnejši kot posije žarek.
- Grad mladim!
- The best! Ponavljajte vsak petek!
- Take stvari bi se morale dogajati bolj pogosto.
- Prišel - videl - še prišel!
- Kot še nikoli.
- Jest se mam pa fajn.
- Sva mlada a zamorjena, zdolgočasena, naveličana tega "bednega življenja", zato si želiva spremembe in točke, kjer se skriva smisel življenja. Naj nekdo "pravi" to prebere in si resnično to, kar je v zgornjih vrsticah napisano, vzame k srcu.
- Hvala vam.

Dogajanje v gradu je potekalo brez konfliktov in materialne škode. Ob 3. uri zjutraj je bil grad pospravljen. Fantje in dekleta so na srečanjih pokazali zavirljivo stopnjo samostojnosti in odgovornosti. Dokazali so, da so opravičene zahteve po skupnem prostoru, kjer bi zadovoljevali svoje potrebe. V prihodnje bo treba formirati mladinski center, ki bi povezoval različne neformalne skupine mladih z namenom, da se še bolj razgiba interesno in kulturno življenje mladih v Logatcu.

Ivan Stagličič, dipl. spec. pedagog, vzgojitelj VZ Logatec

Drago Tršar, najstarejši esperantist, na srečanju v Logatcu

(Foto: M.T.)

Srečanje esperantistov štirih dežel

Zadnji teden februarja je teden mednarodnega prijateljstva in srečanj esperantistov Slovenije, Italije in Avstrije. Vsako leto ga gosti druga dežela. Gostitelj letošnjega srečanja v Sloveniji je bilo Esperantsko turistično društvo Ljubljana.

Njegov najstarejši član je Logatčan Drago Tršar, ki bo konec leta slavil 90-letnico življenja. Zato se je društvo odločilo pripraviti srečanje v Logatcu. Udeležilo se ga je veliko število esperantistov: 13 iz Italije, 1 iz Avstrije, 5 iz Hrvaške ter prek 30 iz Slovenije. Program srečanja je bil simboličen, z recitacijo Povodnega moža v esperantu (prevod in pripoved Tone Logar) in predstavitev Logatca in okoliških krajev z znamenitostmi kraškega okolja.

Po kosilu je bil krajši izlet v Rovte. Naslednje srečanje bo konec aprila v Trstu, kjer bo 6. esperantska konferenca v okviru sodelovanja dežel Alpe - Adrija.

Cis revido!

Fani Rižnar

Imeniten dosežek pihalcev

(nadaljevanje s 1. strani)

Dosežek pa pomeni še večjo skrb za opremo orkestra s prepotrebnimi instrumenti in z iskanjem primernih nastopov. Organizacijsko vodenje tako sposobnega orkestra pa zahteva že menagerski pristop in primeren odziv predvsem v domačem kraju. Tudi zato, da ne bomo vedno znova prebirali, da mladi sploh nimajo kam in da nimajo kaj početi. Veste, za dosežek, kakršen je orkestru, je treba, recimo, kot za zmago na namiznoteniskem turnirju ali tekaškem tekmovanju tudi malo garati. Ne samo na tekmovanju, vsak dan, in prenekateri večer.

Janez Gostiša

* * *

NOVA LITERARNA REVIIJA

V marcu je Literarno društvo Logatec izdalo svoje prve literarne prispevke v reviji "Osrčenje". Izšla je v nakladi 200 izvodov. V prvi številki so se v njej predstavili: Alja Kobasič, Miran Štempihar, Bojana Levinger, Gregor Prezelj (tudi urednik pesniškega dela revije), Anica Perpar, Mathias Škrlič, Aleš Štegar, Aldo Žerjal, Peter Semolič, Andrej Žigon – vsi v pesniškem delu, Vid Sark (tudi urednik proznega dela), Klemen Pisk, Gregor Fras, Marjan Tomšič in Andrej Žigon v proznem delu. Izid prve številke revije "Osrčenje" je omogočilo podjetje "Naklo", tiskalo pa podjetje "Mali". Revija je še naprodaj v knjigarni Državne založbe v Logatcu.

A.Č.

* * *

KRČMARICA - JE VEDNO USPEŠNA!

Da je to res, vedo vsi gostilničarji, ki kaj dajo na svoj lokal. Imeti v lokalni lepo točajko - krčmarico, ki osvaja moška srca je pravzaprav že vsa skrivnost uspeha (gostilniškega, seveda). To pot je v ospredju krčmarica Mirandolina. Kot jo je v svoji komediji ustvaril Carlo Goldoni, zaigrali pa so jo igralci Dramske sekcije SKD Vrh Sv. Trije Kralji.

Na premieri v soboto, 19.2., se je v mali dvorani osnovne šole trlo ljudi in prepričan sem, da naslednji dan prav tako. Nosilci glavnih vlog Matija Trček kot vitez, Jože Petrovič kot markiz, Darko Jesenko kot grof in Katja Čelih kot Mirandolina, so s svojo narečno govorico (bolj kot z željo ustvariti komedijsko vzdušje s knjižno slovenščino) podali svoje vloge prepričljivo in posrečeno. Mirandolina vnema srca svojih oboževalcev zlasti pa se potrudila, da osvoji srce zaničevalca žensk (viteza), dokler na koncu ne podari svoje ljubezni svojemu služabniku Mavriciju.

Gledalec, vsak s svojega zornega kota, lahko ocenjuje komedijo in igralce in jih vzporeja v obdobje nekdanjih amaterskih odrov Logatca - lahko pa izhaja iz življenjskih nauk Goldonija, ki so primerni tudi za današnji čas. Vrhovci so s svojo letošnjo predstavo obiskali tudi ostale odre v krajih logaške občine.

A.Čuk

* * *

POMLADNI ODMEV Z GOSTI

Kvintet pomladni odmev je svoj letni koncert posvetil materinskemu dnevu. V dvorani KS Tabor je gostil družinski kvintet Breznik ter Marijo Osterman in Jano Mihevc, ki sta uprizorili "Dopust". Sodelovale so še druge članice Aktiva podeželskih žena z vejicami pomladanskega cvetja, z medenjakami in nagradami ter povezovalka programa Jožica Nagode. Ličen koncertni list je oblikoval Stanko Nagode.

Domači kvintet si utira pevsko pot med mnogimi čerami intonanc in izgovorne narave.

Gostje so kar presenetili s čistim zvenom; zmogli so uravnovežiti posamezne glasove, razen najnižjega. Značilno koroško mehkobo bi lahko še poudarili z več skladbami iz širšega prostora Pameč pri Slovenj Gradcu, od koder prihajajo.

Igralki pa sta s skečem še dodatno razgibali večer in prav skromno število poslušalcev; k skromnosti obiska je verjetno vplival tudi nenapovedani skoraj polurni električni mrk pred začetkom koncerta, česar v Logatcu že dolgo nismo več vajeni.

Jago

* * *

DO KOD SEŽEMO?

Pihalni orkester Logatec je v začetku aprila v sodelovanju z Mešanim pevskim zborom Adoramus in Cerkvemim mešanim zborom iz Rovt priredil svoj pomladanski koncert kot uvod in preizkus pred tekmovanjem pihalnih orkestru v 1. jakostni skupini 16. aprila v Krškem. V uvodnih fanfarah avtorja in vodja Marjana Grdadolnika se je orkester predstavil v novih uniformah, nabavo katerih je omogočil Izvršni svet občine Logatec. Kljub temu, da ob tem niso bile izrečene posebne besede zahvale, niti nista o tem govorila g. župan ne predsednik Izvršnega sveta, je hvaležnost pihalcev velika, verjetno pa dogodku velja tudi velikonočni blagoslov, ki so ga bili člani trobilnega seksta v novih uniformah deležni pri vstajenjski procesiji.

V prvem delu koncerta so nastopili pevci iz Rovt in Logatca z narodnimi, nabožnimi in črnskimi duhovnimi pesmimi. Oba zbora sta skupaj s trobilnim sekstetom odpela Haendlovo Pojte zvonovi in Premrlovo Veliko noč praznujmo!

V drugem delu se je Pihalni orkester predstavil, ne samo s tekmovalnim sporedom za Krško, temveč tudi s pestro paleto skladb, v kateri so prišli do izraza mlajši člani orkestra Luka Loštrec, Lev Papis na saksofonih, Janez Gostiša na klavirju in Gašper Peršl na bobnih. Koncert so zaključili vsi nastopajoči z Verdijevim Zborom sužnjev iz opere Nabucco. Lahko rečemo, da smo veseli našega orkestra, veseli mladih pevcev in želimo, da bi jih bilo v njihovi sredi še več. Zakaj torej takšen naslov?

Že ob tej zasedbi iz zaključne točke se lahko vprašamo, kam bi lahko umestili večjo zasedbo že samega orkestra, kaj šele pevcev. Oder je pač tolikšen, kolikršen je, in ne ustreza več niti nastopu, kakršen je bil tega večera, niti ne gostovanjem poklicnih gledališč. Ko slednja spoznajo naš oder, se pri ponovnem dogovarjanju izgovarjajo na neustreznost odra in ne želijo ponovnega sodelovanja. Toda kako naj pridemo do obnove odra, ko še za redno kulturno dejavnost primanjkuje denarja za najnujnejše? Občina financira kulturo iz proračuna, podjetja pa, tako kaže, životarijo, in je ob vsakem nastopu potrebno prosjačenje: zdaj za kopiranje notnega materiala, zdaj za nujno potrebne prevoze, za skromen prigrizek itd.

Kljub ambicijam Pihalnega orkestra ob tekmovalnem nastopu v 1. jakostni skupini, pa tudi drugih skupin, ne moremo ustrezno nagraditi ne pevovodij in ne dirigenta Pihalnega orkestra. Bojim se, da kaj kmalu lahko izgubimo katerega od najboljših vodij, ki je bil doslej pripravljen za nikakršen ali majhen denar nositi breme strokovnega vodstva te ali one skupine. Pri tem nekateri smatrajo, da je amatersko igranje ali petje stvar ljubiteljstva, ki naj si ga plača vsak sam iz svojega žepa (od notnega materiala do instrumentov). Tako razmišljanje pa nas prej ko slej pelje v kulturno siromašenje, in zato se mi zdi naslov kar pravi: do kod sežemo?

inž. A. Čuk

* * *

NAMIŠLJENI ZDRAVNIK

Če hočeš preživeti lepo nedeljsko popoldne, se lahko podaš naokoli in pogledaš, kje bodo igrali gledališčniki iz Laz, ki so pripravili zelo lepo gledališko predstavo "Namišljeni zdravnik". V njej nastopajo: namišljeni zdravnik (Brane Simšič), zdravnik (Boris Tegelj), oče (Jože Kermavnar), njegova žena (Iva Nemgar), njuna hči (Petra Nemgar), njun sin (Primož Primožič) in služkinja (Maja Simšič). K dobri predstavi so pripomogli: šepetalka Melita Šušmelj, njena pomočnica Karmen Laznik, inspicient Milena Ržek, scenski mojster Brane Simšič in razsvetljevalec Andrej Kobal.

Režiserka Iva Nemgar je s spretno roko lepo postavila predstavo v današnji čas, tako da je lahko razumljiva vsakomur in pa v veselje in smeh za dve uri gledališkega užitka.

Nerodnost, ki se je pripetila zato, ker ni bila premiera razglašena na velikem občinskem zvonu pa je v tem, da gledališčniki niso dobili niti enorože za svoje gledališko delo, denimo s strani občinske ZKO, seveda, če ta še obstaja. V času komunistične vladavine je ta Zveza obstajala in v njej je bil tudi mentor za gledališko dejavnost v občini Logatec.

Predstavo "Namišljeni zdravnik" pa bodo še odigrali v nekaj krajih po notranjski deželi, zato je prav, da si jo le ogledate, saj boste imeli dve urici dobrega gledališkega užitka.

ČAR

* * *

TISOČ METROV GLOBOKO POD FRANCIJO

(nadaljevanje iz decembrske številke)

Namestili smo se v planinski koči sredi vasice Lans en Vercors. Tu je bil center jamarskega dogajanja pred odhodom v jamo in po vrnitvi iz nje. Tu so se pregledovali načrti, formirale ekipe, polnile transportne vreče z opremo in hrano. Tu se je govorilo v glavnem samo o jami: do kod je že opremljena, koliko ljudi je v njej, kakšne so razmere, koliko časa še manjka, da bo prva ekipa na dnu.

Čas pred odhodom v jamo smo izkoristili za nakup opreme in ogled izredno slikovite več kot 1000 m globoke soteske Gorge de la Bourne ter jame Choranche. Jama s svojo lepoto, ki se odraža predvsem v do tri metre dolgih "makaronih", ki visijo nad smaragdno zeleno vodo jezer, privabi letno preko 250.000 obiskovalcev. Tudi nas je očarala, še posebej pa smo bili veseli korektnih razlage vodiča, ki je ob akvariju s človeškimi ribicami poudaril tudi to, da so le-te iz Slovenije in da lepo prosi, da bi jih ne slikali, ker jih svetloba bliskavic izredno moti.

Slovensko ekipo smo razdelili v dve manjši; prvo, ki bo odšla v jamo v torek zjutraj in bo opremila spodnji del jame ter tako prva prišla do dna, in drugo, ki bo odšla v jamo v sredo, se spustila do globine 640 m, kjer naj bi se srečala s prvo ekipo in ji pomagala pri transportu opreme.

Torek zjutraj. Kakšnih 100 metrov pod vrhom planine La Molier nas zapusti gosta megla in obsije nas bleščeče, zimsko sonce. Mavrične barve lesketajočih se kristalov svežega snega dajejo jutru pravljico podobno. V daljavi se iz meglenega morja ponosno dviguje Mont Blanc, na parkirišču La Molier pa je skupina jamarjev, ki premišluje ali ni greh zapustiti to snežno pravljico in se podati med hladne stene črne jame, kamor sonce nikoli ne posije.

Do jame nas pospremi fantje iz druge skupine. V prvi ekipi smo: Janez, Marko, Andrej Sten in jaz, z nami pa sta še dva francoska jamarja: Pascal in Bruno.

Okoli pol desetih dopoldan vpnem vravno zavoro in se prvi spustim v jamo. V zvezek pod prvo stopnjo se vpišem zaradi evidence, nato pa odhitim dalje. Prvih 250 m jame je serija brezen, ki so ločena z meandri. Kljub gladkim skalam, ki so zgubile ostrino zaradi stotine jamarjev, ki so že šli preko, napredujemo izredno hitro. Dvakrat se ustavimo in se umaknemo jamarjem, ki se vračajo proti površju. Upadla lica, počasni in negotovi koraki govorijo o 20 in več urah boja s temo, vodo, breznimi in slapovi. Oči, te, te pa žarijo in v njih lahko prebereš, da so videle veliko lepega in da je bil trud stokrat poplačan.

Spust preko 50 m globokega Aldovega prepada, še zadnja ožina in pred nami se odpre rov ogromnih dimenzij. Šumenje vode nas spomni na Reko brez zvezd, kakor so prvopristopniki poimenovali reko, ki teče mimo nas in, ki nas bo spremljala vse do dna.

Ko smo vsi zbrani odidem naprej. Sedaj je pot bistveno lažja. Sledimo rečnemu toku, ki nas pelje vse globlje in globlje. Manjše stopnje, sem ter tja kakšen tolmun, in seveda, fotoaparati, v katere hočemo ujeti vsaj del tistega, česar so deležne naše oči, so stvari, ki motijo enakomiren ritem prodiranja proti dnu.

Ko se spustimo v manjšo blatno kotanjo nas francoska jamarja opozorita, da je to Cadojevo jezero. Šele potem, ko se ozrem okoli in zagledam rdeč čoln, ki leži na suhem bregu jezera, jima zares verjamem. Ob tem spoznanju veselo zavriskam saj je to še ena potrditev, da so vodne razmere v jami zares ugodne. Voda je naš glavni sovražnik. Večkrat naraste tako visoko, da zalije nizke prehode, ki preprečujejo vrnitev na površje.

Bobnenje vode nam pove, da se bližamo Slapu malega generala, ki je na globini 372 m. Po hrupu sodeč, smo pričakovali slap, ki bo vsaj tako velik, kot je Bovška Boka. Ko pa pride človek do slapa, ugotovi, da ves hrup zganja droben curek, ki pada s stropa v veliko kotanjo. Še bolj pa smo presenečeni, ko stopimo v dvorano Velikega podora. Že do sedaj so bili rovi ogromni, ta dvorana pa je še za človekovo dušo prevelika, kaj šele, da bi jo stlačil v fotoaparati! Kot hiša veliki skalni bloki ležijo razmetani po dvorani in, samo zahvaljujoč se "kresničkam", najdemo pravo pot, ki nas pripelje v Dvoro trinajstih. Ob pogledu na serijo sigastih ponvic, napolnjenih s kristalno čisto vodo mi misli zaplavajo štiri desetletja nazaj, v

čas, ko je tu prvič posijal žarek svetlobe. Tu je stal glavni tabor od koder so takratni jamarji hodili raziskovat. Vsak korak navzdol ob reki je pomenil spust v nov neznan in do tedaj očem skrit svet. Svet, katerega še danes vidijo le redki.

Na globini 640 m je dvorana, ki nosi ime "Slačilnica". Vse do tod smo se spretno izogibali pastem, ki jih nastavlja Reka brez zvezd, od tu naprej pa zagospodari reka nad vso širino rova. Treba se je preobleči v nepropustne obleke, ki dovoljujejo, da bredež vodo do višine prsi pa kljub temu ostaneš suh.

Na nadaljnji poti nosimo s seboj samo najnujnejše stvari: škaflo rezervnega karbida, fotoaparate in vrvi za spodnji del jame. In tako smo morali najprej pod močan slap, temu pa so sledila še večkratna namakanja v globoki vodi. Po petdesetih metrih "knajpanja" in akrobatske telovadbe po močno natrganih vrveh, vse, seveda, v želji, da bi ostali kar se da suhi, prilazimo zopet na kopno.

Malo kasneje še enkrat obnemimo zaradi ogromnih dimenzij dvorane, ki se odpira pred nami. Za razliko od prve ima ta za strop, ki je kakšnih 30 m nad nami, povsem gladko ploskev, ki strmo pada navzdol. Tla so podobna stropu, le da se je spodnja plošča že razlomila, in v njej zijajo številne razpoke. Počutimo se kakor sredi ogromnega sendviča. Previdno se pomikamo naprej. Ko zazija pred nami črna tema začutimo, da se moramo ustaviti. Praznina pod nami je tako globoka, da je ne osvetlimo niti z laserskimi svetilkami. Ker pot ni prava, se previdno umaknemo in poizkusimo drugje. Ob desnem robu dvorane zopet naletimo na "kresničke" in vrvi, ki nas vodijo pri sestopanju. Dno te dvorane je na globini 860 m.

Do tod smo imeli jamo opremljeno, od tu naprej opremljamo pot sami. Začenja se najbolj zahtevni del jame. Voda, ki jo je z globino vse več in več, bobni preko številnih slapov, in še tako močno kričanje je ne preglasi. Med seboj lahko komuniciramo samo še z mahanjem rok, pa še to je omejeno zaradi slabe vidljivosti.

Vsi se zavedamo, da pomeni tudi najmanjša napaka zagotovo smrt sredi pobesnele vode. To zavedanje nam daje popolno zaupanje drug v drugega, predvsem pa v samega sebe. Sam premikaš noge po gladkih skalah, sam vpenjaš zavoro, sam prijemaš za skalo in v primeru napake boš sam končal nekje globoko doli, v kakšnem mirnem tolmunu, če ta sploh obstaja.

Zadnje brezno, imenovano Urugan, na globini 950 m je s svojim 50 m globokim slapom pika na "i" hrupu, vodi, mrazu, ugašanju luči in vsem ostalim tegobam, ki so povezane s slapovi. Bruno se odloči, da ne gre do dna, ampak nas bo počakal nad slapom.

Opremljati začnem zadnjo stopnjo. Vpenjam karabin za karabinom in tako počasi lezem okoli sotočja dveh slapov. Delam počasi, saj popravnega izpita ni. Prestopim na drugo stran reke in se pričenem spuščati v zadnje brezno. Nekje na sredini vpnem zadnji karabin. Počasi se spuščam. Levo od mene pada slap, in globlje ko se spuščam, vse bolj se mu približujem. Ker je vode, ki se zliva name že toliko, da mi jemlje sapo, in ker dna še vedno ne vidim, poplezam nazaj proti vrhu. Še enkrat temeljito pregledam steno, če je kje še kakšen klin, prek katerega bi se izognil slapu. Ker ga ne najdem, globoko zajamem sapo in in se še enkrat spustim pod hladni tuš. Spuščam se, kar se da hitro, vendar vode ne morem prehiteti. Ničesar ne vidim, le to vem da poti nazaj ni in da moram do dna, pa naj se zgodi kar koli. Ko začutim tla, se oddahnem. Še nekaj trenutkov je potrebnih, da izpnem vrv, nato pa zbežim stran. Ko se malo odtečem, mi uspe prižgati karbidovko. Fantje, ki so še nad menoj, si oddahnejo. Vidijo, da je z menoj vse v redu, vidijo dno in kaj jih čaka. Eden po eden kapljajo proti dnu, seveda počasneje kakor vodne kaplje, pa še vedno z neverjetno hitrostjo. Tuširanje v slapu Urugan res ni prijetno opravilo.

Počasi se ovedem, da nam manjka do dna samo še nekaj deset metrov sestopa. Skupaj odidem proti sifonu do globine 1100 m, kjer se konča naša pot navzdol.

Jama se sicer še nadaljuje; potapljači se trudijo preplavati že peti sifon. Želijo priti do Sasenaških jam, od koder jih loči samo še en kilometer.

Zavedamo se, da nas čaka več kot kilometer vzpona, in da bomo z vsakim preplezanjem breznom težji za nekaj dodatnih karabinov in vrvi. Naša naloga se pravzaprav šele začne; iz jame moramo pobrati vso opremo in jo odnesti na površje.

Ob enajstih zvečer smo ponovno pri slapu Urugan, pripravljeni na vzpon. Sten prične plezati prvi. Pascal ga skuša zadržati čimbolj stran od slapu, sam pa skačem naokoli in bliskam s flešem. Naenkrat oster krik preglasi bobnenje slapu. Obstanem in pogledam za Stenom. Čas se je

ustavil za nekaj dolgih trenutkov, potem pa ga zagledam, kako se z veliko hitrostjo spušča proti tlem. Ko se reši vrvi in zbeži na suho, pade in obleži. Pohitim do njega, vendar je tako razburjen, da še govoriti ne more. Medtem, ko si ga ogledujem, če je poškodovan, prične počasi razlagati, kaj se je zgodilo. Medtem ko je plezal proti prvemu sidrišču, kakšnih 20 m od tal, je naenkrat zdrsnil za pol metra navzdol. Ko se je ozrl navzgor je opazil, da se je bila vrv ujela v razpoko in se močno poškodovala. Plašč vrvi se je že pretrgal in široko zacvetel. Kar se da hitro se je prepel in se spusti nazaj. Tako smo na dnu jame, k sreči brez poškodb, vendar brez kakršne koli možnosti, da si sami pomagamo.

Ostali smo mirni, saj smo računali na to, da se bo Bruno, ki je ostal nad slapom, že po nekaj urah čakanja zavedal, da je z nami nekaj narobe in bo prišel pogledat.

Vemo, kako gre ta reč; prvo uro preklinjaš tiste najbolj radovedne, ki hočejo v vsako najmanjšo luknjo, naslednjo uro so na vrsti fotografi, potem predolga malica, nato pa počasi postane sumljivo. Da bi se posušili in se izognili podhladitvam se lotimo postavljanja zasilnega šotora. Našli smo plastične palice, ki so že služile za šotor in preko njih napnemo alu-folije. Šotor smo naslonili na steno in ga še dodatno utrdili s skalami. Na ta način smo pridobili kakšne tri kvadratne metre bivalnega prostora, ki nas je v naslednjih 46 urah rešil podhladitve morda pa tudi smrti.

Prvih deset ur smo se vsako uro menjavali na straži pod slapom, čakajoč Bruna. Da bi pritegnili njegovo pozornost, sem predlagal pokanje s karbidom, vendar smo se temu odpovedali, saj nam je karbida že brez tega primanjkovalo. Po desetih urah, ko smo menili, da Bruno ne bo, smo stražo opustili. Natrgano vrv smo privezali za skalo in jo močno napeli. S tem smo onemogočili spuščanje po natrgani vrvi, kar bi bilo usodno. Od tedaj naprej pa nam je preostalo samo še čakanje. Čakanje in upanje dolgo 46 ur. To, da Bruno ni prišel do nas, nas je malo potrlo, nikakor pa nam ni vzelo poguma. Niti za trenutek nismo podvomili v prijatelje, ki so bili še zunaj, vedeli smo, da je vse skupaj samo vprašanje časa. Ta pa je tekel zelo počasi.

V sredo zjutraj, nekako 24 ur za nami, je v jamo odšla naša druga skupina. V njej so bili: Marko, Buco, Janez, Jože in Matjaž. Na globini 250 m se srečajo z Brunom. Povedal jim je, da nas je zalila voda pod slapom Urugan. Njemu, ki ni odšel do dna, je uspelo, da se je vrnil do slačilnice. Tam je počakal pet ur in se, ker nas ni bilo, odpravil proti površju. Našim fantom je še povedal, da smo brez karbida in hrane.

Naši se odločijo, da gredo do Slačilnice in nas tam počakajo. Opazili so, da je voda res narasla saj je bilo Cadojevo jezero polno in so se morali preko njega prepeljati s čolnom.

Ob trinajsti uri so v Slačilnici. Ker nimajo opreme za v vodo ne morejo globje. Nas še vedno ni, zato se razdelijo v dve skupini. Prva čaka še naprej, druga pa se nemudoma odpravi ven.

O dogodkih v jami se obvesti francoska reševalna služba. Ob desetih zvečer, vstopita v jamo predsednik Švicarske jamarske zveze in njegov sin, z nalogo, da ugotovita kakšno je stanje voda in kaj je z nami. Na vhodu se srečata s preostalimi našimi fanti, ki se vračajo iz Slačilnice, ne da bi vedeli za našo usodo.

Oba švicarska jamarja sta sicer že bila v jami, vendar ne globje od 800 m. Nepoznavanje jame, zavedenost z naraščajočo vodo, malce pa tudi površnost pri pregledovanju jame je botrovalo temu, da sta prišla do Urugana, naletela tam na stalno sifonsko jezero, in spregledala suhi vzporedni rov. Bila sta le nekaj deset metrov stan od nas, pa sta se obrnila in odšla iz jame. V četrtek okoli desete ure dopoldan sta se vrnila na plano ter potrdila informacijo o narasli vodi, k temu pa pridodala še to, da sta slišala bobnenje skal, ki jih narasla voda vali preko Urugana.

Med tem so si reševalci ogledali vodne razmere v Sasenaških jamah, te pa so bile povsem v nasprotju z informacijami, ki so prihajale iz jame. Zunaj je namreč ves čas sijalo sonce, kar je res povzročilo tojenje snega in nekoliko več vode v jami, še zdaleč pa ne toliko, da se po jami ne bi dalo normalno gibati.

Medtem smo se mi gnetli na majhnem prostoru, ki nam ga je omejevala trhla streha našega zasilnega šotora. Čas je mineval najhitreje če si zadremal. To pa bi lahko bilo kaj usodno. Če si zaspal, je skupaj z glavo zaspala tudi roka, na kateri si ležal, pa noga, na kateri so ležali drugi, pa rit in še kaj, kar lahko s človekom zaspi. Prebujanje iz tako "globokega" spanja je bilo na moč podobno hoji skozi ogromno mravljišče.

Stalno smo imeli prižgane karbidovke in na ta način za silo dvigovali temperaturo. Karbida pa je bilo vedno manj in manj. Vedel sem, da je treba nekaj ukreniti. Odšel sem na lov za karbidom. Morda se sliši malce noro, če se odločiš, da greš po vodo v Saharsko puščavo, vendar, če si dovolj vztrajen, jo tudi tam najdeš. In tako sem tudi jaz našel na dnu jame vrečo karbida, ki je pomenila luč za nadaljnjih 30 ur. Najdba karbida, več luči, predvsem pa mala pašteta, ki jo je Andrej razdelil na šest delov, pri čemer

ga je nadzorovalo deset sestranih oči, nas je poživilo. Vmes tudi šale, in med najbolj krutimi je bila šala o tem, koga bomo prvega pojedli, če bomo morali še dolgo čakati. Radost prehranjevanja smo doživeli še dvakrat. Drugič nas je Andrej pogostil s šestino ribje konzerve; zadnje, kar nam je še ostalo, pa je bila kocka kruha. Da bi se zredili se ni bilo bati, resno pa sem se začel spraševati, kako dolgo bomo še zdržali ob tako pičli hrani, in kdo bo sploh še sposoben preplezati 1000 m visoko nad nami.

Bobnenje slapu nas je vedno pogostejše zazibalo v spanec in nas sploh ni več motilo. Tudi obračanje na ukaz je bilo kljub zaležanosti vedno redkejše. Vedno znova in znova smo premlevali, kaj se dogaja zunaj; počakali bodo do zjutraj potem bodo ukrepali. Do dna potrebujejo 6 ur, ne, dajmo jim 8 ur, ker bodo previdni, torej so ob štirih popoldan pri nas. Minila je četrta popoldan pa tudi šesta in še kakšna, zgodilo pa se ni nič. Le Urugan je vsake toliko časa malce zastokal. Pričeli smo znova. Počakali bodo do večera. Znoči se ob šesti, torej so pri nas ob dveh zjutraj. Minila je druga ura in minilo jih je še veliko. Vedno znova in znova smo pridodali kakšno uro in našli kak nov razlog, s katerim smo opravičevali to, da jih ni.

Premikanje fantov me je predramilo. Četrtek zvečer. Ura je deset. Minilo je 60 ur, od kar smo zapustili lepo sončno jutro, in več kot dva dni, od kar nismo jedli. Nobena poza tega čudnega skupinskega seksa nam ne ustreza več. Počasi nam zmanjkuje idej, kako bi se še lahko zložili, da bi se dalo vzdržati še kakšno uro.

Sredi prekladanja pa se zasliši krik. Krik, ki je razblinil vse tegobe zaležanosti in lakote. Bil je tako močan da je pregnal vse mravljinke iz zaspalih delov teles, krik, ki je iz naših grl iztrgal živalsko rjoveje. Streha, ki smo jo dolgih 46 ur čuvali kot najdragocenejši zaklad, se je v trenutku sesula. Kar naenkrat so bila pred nami vse povsod samo še vrata, skozi katera bomo zdaj zdaj planili s črnega dna. Rjovelimo smo in se od veselja objemali. Na vrhu Urugana smo zagledali dve majhni lučki, ki pa sta postajali vse večji in večji. Pascal je pohitel proti Uruganu in s kričanjem dopovedal reševalcem, da je treba zamenjati vrv. Med tem se ostali oblačimo, pripravljamo karbidovke, iščemo opremo, fotografiramo. Vsi smo nasmejani, vsi nekaj delamo, vsi se pripravljamo na odhod.

Reševalca sta nasmejana dobrovoljna fanta, ki takoj postrežeta s čokolado in sirom. Med pogovorom o tem, kaj in kako se je dogajalo, se skuha juha. Ne vem, kaj je bilo v tisti juhi, bila pa je stahotno dobra, tako strahotno dobra, da ne vem, če bom kdaj pozabil njen okus. Že res, da je bila zabeljena s šestinštiridesetimi urami čakanja, ampak to takrat ni bilo pomembno, bila je zares dobra.

Medtem ko sem jedel čokolado in sir, sem se tudi oblekel; ob enajstih zvečer sem se pripel na vrv in pognal proti površju. Hitel sem, kolikor so mi dopuščale moči. Hitel sem, ker sem se lahko zopet gibal, zato da bi se ogrel, da bi se rešil oglašujočega bobnenja vode, predvsem pa zato, da pridem čimprej ven in povem prijateljem, da smo živí, da se vračamo, da je konec negotovosti.

V Slačilnici sem se ustavil le toliko, da sem še nekaj pojedel, zamenjal karbid in pobral svoje stvari. Preoblačil se nisem, saj mi je bilo čisto vseeno kako se premikam, glavno mi je bilo, da se premikam. Trikrat sem zgrešil pot. Zadnjič v veliki Podorni dvorani. Sledil sem "kresničkam", ki so kar naenkrat izginile. Zagledal sem konec telefonske žice in ji sledil. V veliki dvorani sem se počasi obrnil za 180 stopinj in jo mahnil lepo nazaj proti dnu. Šele, ko sem zagledal kakor hišo velik skalni blok zelo izrazite oblike se mi je posvetilo.

Kljub vsem zablodam sem bil v šestih urah zunaj. Kje sem jemal energijo, še sam ne vem. Vem pa, da sem bil neznansko vesel Matjaža in Bucota, ki sta čakala pred jamo, kurila ogenj in kuhala čaj.

Do devete ure zjutraj smo bili vsi zunaj. Po dvainsedemdesetih urah teme nas ponovno obsije prijazno, zvesto sonce. Spremlja nas vse do kočice kjer po ograji razobesimo mokro in umazano opremo, ki pa nima časa da bi se posušila. Ker manjka ljudi, ki bi razopremili jamo, so fantje iz naše druge ekipe zvečer ponovno v jami. Opreme pa je preveč in tako gre v soboto zjutraj še enkrat v jamo tudi prva ekipa.

V soboto popoldan smo zapustili jamo in vasio Lans en Vercors. Zahajajoče sonce nas je pozdravljalo izza zasneženih vrhov. Vračali smo se domov. Motor je pel staro pesem, naše misli pa so plavale globoko po podzemlju, kamor se bomo zagotovo še vrnili.

Na koncu, bi se rad zahvalil vsem, ki ste znali prisluhniti našim prošnjam in ste nam pomagali pri izpeljavi akcije: Strugarstvo Hren Štefan, Sobopleskarstvo Peter Kogovšek, Econocom, Okrepčevalnica "Žakelj", trgovine Ajda, Rdeča kapica, Breza in bife Baron.

Na podlagi 6.člena Statuta občine Logatec (uradni list SRS, šte.3/78 in 5/82) in 2. člena Odloka o določitvi pristojnosti in načinu odločanja zborov občinske skupščine občine Logatec, o načinu volitev vodstva skupščine, zborov in izvršnega sveta Skupščine občine Logatec (uradni list RS šte.17/90, 21/90,25/90 in 1/94) je Skupščina občine Logatec na seji dne 13.4.1994 sprejela

Odlok

o spremembi in dopolnitvi Odloka o organiziranju javnega podjetja Komunalno podjetje Logatec

1. člen

S tem odlokom se spremeni in dopolni Odlok o organiziranju javnega podjetja Komunalno podjetje Logatec.(uradni list RS 65/93)

2. člen

Spremeni se 3.člen ki se spremenjen glasi:

Sedež podjetja je v Logatcu Tržaška 27.

3. člen

Spremeni in dopolni se 4.člen tako, da se tako glasi:

Kot osnovno dejavnost bo podjetje opravljalo naslednje dejavnosti posebnega pomena:

1. oskrba naselij z vodo,
2. odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda,
3. zbiranje, odvažanje smeti in urejanje javnega odlagališča,
4. gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami,
5. gospodarjenje s cestami občinskega pomena,
6. gospodarjenje z javnimi zelenimi površinami.

Poleg osnovne dejavnosti lahko podjetje opravlja še naslednje dopolnilne dejavnosti:

7. izvajanje inštalacijskih in drugih zaključnih del v gradbeništvu,
8. servisiranje in popravila vodovodnih, električnih in plinskih naprav,
9. zastopanje in posredovanje v prometu blaga in storitev,
10. urejanje pokopališč in pokopališka ter pogrebna dejavnost,
11. nabava in nadaljna prodaja opreme in reprodukcijskega materiala za izvajanje komunalnih dejavnosti in
12. urejanje ulic, vrtov in cest.

Dejavnosti iz tega člena se lahko spremenijo le s soglasjem ustanovitelja. Podjetje lahko opravlja dopolnilne dejavnosti od tč.7. naprej le ob pogoju, da zagotavlja nemoteno opravljanje osnovne dejavnosti. Za dopolnilne dejavnosti se lahko organizira profitni center.

4. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v uradnem listu Republike Slovenije oz. Logaških novicah in se uporablja od dneva dopolnjenega vpisa v sodni register.

šte.012 -7/93

Logatec, 13. april, 1994

Predsednik
Skupščine občine Logatec
Anton ANTICÉVIČ ing.

Na osnovi Pravilnika o postopkih in pogojih za pridobivanje sredstev za izvajanje malih melioracij na območju občine Logatec in Pravilnika za določitev statusa "Kmetije odprtih vrat", na predlog Odbora za kmetijstvo IS SO Logatec ter sklepa IS SO Logatec s 56. redne seje dne 23.marca 1994 objavljamo

Javni razpis

za dodeljevanje nepovratnih sredstev za pospeševanje kmetijstva, malih melioracij, melioracij in kreditov za dopolnilno dejavnost "Kmetija odprtih vrat" v občini Logatec

1. Skupni znesek razpisanih finančnih sredstev za leto 1994 je predvidoma 4,000.000,00 SIT.

2. Do pridobitve nepovratnih sredstev so upravičeni naslednji programi:

- programi skupnih vlaganj,
- dopolnilna dejavnost - "kmetije odprtih vrat",
- programi malih melioracij, ki se izvajajo v lastni režiji kmetov na posameznih parcelah v manjšem obsegu (od 0,5 do 1 ha)

3. Na razpisu lahko sodelujejo fizične in pravne osebe:

- registrirane kmetijske organizacije oz. kmetijsko gozdarske zadruge,
- občani, ki so zavarovani kot kmetje, in kmetije, ki izkazujejo tržne viške.

4. Prednost bodo imeli naslednji programi oz. investicije:

- programi skupnih vlaganj,
- programi, ki bodo kandidirali tudi za republiška sredstva,
- programi, ki bodo v skladu s Pravilnikom o postopku in pogojih za pridobivanje sredstev za izvajanje malih melioracij na območju občine Logatec in Pravilnikom za določitev statusa "Kmetije odprtih vrat", ki sta bila sprejeta na seji IS občine Logatec,
- programi, ki so v 2. ali 3. fazi, torej gre za zaključek investicije.

5. Kredit za dopolnilno dejavnost - "Kmetija odprtih vrat" se odobri preko HKS pri Mercator - KZ Logatec pod naslednjimi pogoji: odplačilna doba 4 leta z enim letom moratorija na odplačevanje, obrestna mera je vezana na srednji tečaj DEM in povečana za 4% obresti letno.

6. Rok za oddajo prošnje 30 dni po izidu Logaških novic.

Prošnje z ustreznimi dokazili pošljite na naslov:

Skupščina občine Logatec, Oddelek za gospodarstvo, Tržaška c. 15, Logatec, s pripisom "Razpis - kmetijstvo".

7. Prošnje bo obravnaval Odbor za kmetijstvo IS SO Logatec.

Nepopolnih in nepravčasno oddanih vlog ne bomo upoštevali.

8. Prošnja mora vsebovati naslednjo dokumentacijo:

- ime in priimek oz. ime kmetijske organizacije ali zadruge,
- predložen program oz. predračunsko vrednost investicije,
- višino zaprošenih sredstev,
- čas, v katerem bo izvedena navedena investicija,
- račun pri malih melioracijah,
- potrdilo o registraciji kmetijske organizacije oz. zadruge ali potrdilo, da občan opravlja kmetijsko dejavnost v primeru skupnih vlaganj,
- priglasitev del, lokacijsko ali gradbeno dokumentacijo v primeru skupnih vlaganj,
- dokazilo o lastništvu oz. zemljiško knjižni izpisek,
- strokovno mnenje kmetijskega svetovalca.

9. IS SO občine Logatec bo sprejel sklepe o delitvi teh sredstev na podlagi predloga Odbora za kmetijstvo IS SO Logatec v 30 dneh po končanem roku za vložitev prošnje. Prosilci bodo prejeli sklepe v 8 dneh po sprejemu le teh.

10. Odbor za kmetijstvo IS SO Logatec bo po preteku časa, določenega za izvedbo investicije, preverjal realizacijo. V primeru nenamenske porabe dodeljenih sredstev in nepravčasnega dokončanja investicije je uporabnik dolžan povrniti sredstva v celoti z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

"Kmetije odprtih vrat" in investicije skupnih vlaganj, ki bodo pridobila ta sredstva, se morajo s to dejavnostjo ukvarjati še najmanj 5 let.

11. Potrebne dodatne informacije dobijo prosilci na občini Logatec, na Oddelku za gospodarstvo pri referentki za kmetijstvo (tel. št. 741 - 270) ali pri svetovalni službi (741- 511).

Predsednik IS SO Logatec
Vladislav Puc

Nzirlo

d.o.o.

NAROČILA NA p.p.45,
61101 Ljubljana
ali na tel.:
☎ (061) 213-475**DŽIRLO GUARD**

USTNIK ZA TRAJNO UPORABO

ZDRAVJE JE VAŠE NAJVEČJE BOGASTVO. Se strinjate? Torej nehaite kaditi! Če pa se vam to zdi nemogoče, se zavarujte: DŽIRLO GUARD.

DŽIRLO GUARD je japonski izdelek, ki osvaja svet. Majhno varovalo za TRAJNO uporabo, ki odstrani do 97 škodljivih snovi iz cigaretne dima. Deluje po fizikalnih zakonih aerodinamike in nima filtra, zato cigareti ne odvzame arome in je trajno uporaben.

DŽIRLO GUARD omili ali celo odpravi značilen kadilski kašelj in preprečuje nastajanje nikotinskih oblog na zobeh. Pomembne raziskave so pokazale, da v veliki meri preprečuje bolezenske spremembe na pljučih. Pri naročilu dobite poleg elegantnega črnega ustnika DŽIRLO GUARD še prozornega, kjer boste lahko opazovali njegovo delovanje.

KAKO DELUJE

DŽIRLO GUARD ni filter!

Deluje po zakonih aerodinamike

venturijeve cevi. Pri vdihu dim potuje skozi odprtino A po drobni cevki, kjer njegova hitrost naraste na 300 km/h. Nato zadene ob pregrado B, kjer se vroči katran loči od dima in se kopiči v notranjosti držala C. Ohlajen dim nato deluje po debelu tesnilu D v odprtino E, pri tem pa ne izgubi okusa in vonja.

**Cena: 999,00 SIT
+ PTT stroški****NAROČILNICA**

IME IN PRIIMEK

ULICA IN ŠT.

KRAJ IN POŠTNA ŠT.

KOM. GIGIRICI

**NAROČILNICO pošljite na naslov
DŽIRLO d. o. o., P.P. 45, 61101 LJUBLJANA****ZA NAŠO PRODAJO IZDELKOV IŠČIMO AGENTE.
ZAINTERESIRANI NAJ SE JAVIJO NA TELEFON (061) 213-475****EKSKLUZIVNA PRODAJA PREMOGA**

- Kvaliteta
- Hitra dobava
- Plačilo s čeki (z odlogom)

Se priporočamo!**Zahvala**

Ob smrti našega dragega

Janeza Mezeta

Aleševega Janeza

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala dr. Jožetu Skvarči za pomoč in g. župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

Žena Štefka in Aleš z družino

*Le eno je rojstvo,
le ena je smrt,
vmes pa bridkosti življenja.*

Zahvala

Vsem, ki ste nam ob izgubi naše drage mame in babice

Frančiške Nagode

pomagali v najtežjih trenutkih, izrazili sožalje, darovali cvetje, se udeležili pogreba in ki ste jo obiskovali med njeno boleznijo, se iskreno zahvaljujemo. Posebej smo hvaležni dr. Jožetu Skvarči za večletno zdravljenje, g. župniku Vladimirju Jaksetiču za pogrebni obred, Tatjani Štirn za lep govor ob grobu in Petru Kuncu za skrb ob pogrebu.

Vsi njeni

*Ko srca bolečina je prehuda, se
tudi solza posuši, le duša nemo
vpije: zakaj več tebe, mama, ni?!*

ZahvalaOb smrti naše drage
Strnadove mame**Ivane Petrovčič**

roj. Slabe

iz Hotenjskih Žibrš 43, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom Hotedršice in Žibrš ter znanecem za pomoč, za mašne darove, cvetje in sveče, za številne izraze sožalja, velik obisk na domu in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno prisrčno zahvalo smo dolžni dr. Jožetu Skvarči za zdravljenje in skrb, pa tudi našima najboljšima prijateljema dr. Mileni in dr. Damjanu Meškoviča za toplo človeško besedo nam in mami na jesen njenega življenja. Hvala vsem bivšim sodelavcem Kmetijske zadruge Logatec ter g. župniku Marjanu Zupancu za lep mašni obred in pevcem "Pomladnega odmeva" za lepo petje.

Vsi njeni**Zahvala**

Ob izgubi dobre tete

Antonije Verbič

s Prešernove 4 v Logatcu

ki smo jo pokopali 24. februarja na Vrhniki, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste ji v času, ko je bila pomoči potrebna, stali ob strani. Posebna zahvala gre dr. Jožetu Skvarči, osebju in zdravnici Doma upokojencev na Vrhniki in UKC v Ljubljani. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, izrekli sožalje, spregovorili poslovilne besede, ter gospodu dekanu in organistu za opravljeni obred.

Vsi njeni

Pomladni zvok

Pustu ni uspelo pregnati zime, saj je ravno v tistih dneh sneg pobelil Notranjsko, zima pa je v poslednjem obupu pokazala svoje zobe. To pa je uspelo Mešanemu pevskemu zboru Društva mladih glasbenikov. Ta, morda nekoliko preveč drzna primerjava, dokazuje, da je bil večer v soboto, 26. februarja vznesen, prijeten in vzpodbujajoč. Kazil ga je edino preskromen obisk. Dvorana Kulturnega doma v Gorenjem Logatcu je bila napolnjena le do polovice, toda tisti, ki smo se odločili priklicati pomlad skupaj s pevci, nismo bili razočarani.

Koncert je bil sestavljen iz treh delov. Najprej je nastopil Logaški vokalni kvartet pod vodstvom Lovra Groma, nato je zapel Mešani pevski zbor IMV iz Novega mesta s pevovodkinjo Cvetko Hribar, na koncu pa so zapeli še gostitelji pod vodstvom Lovra Groma. Spored je povezoval Milan Trobič.

Vokalni kvartet se je predstavil s 6 skladbami narodnega občutja. Uglášenosti ne gre odreketi prizadevanja, na nekaterih mestih smo pogrešali več basovske podlage. Zagotovo gre slednje pripisati relativno slabo akustični dvorani. Posebej je zapisovalcu ugajala pesem *Ko lani sem*, kjer so prišla do izraza ostra ušesa pevcev v sekundah in občuteno dinamično niansiranje. Vokalni ansambel, ki se skoraj mora zgledovati po Kvartetu Do, se nujno loteva mirnejšega, komornega podajanja, zato junaške pesmi, kot je bila na primer *Kam*, ne morejo priti tako do izraza, ali pa je potrebno ubrati drugačne interpretacijske strune. Izbor skladb je prijetno uvedel pomladni večer in nam dobro ogrel dlani v pričakovanju ostalih pevskih sestavov.

Logaški pevci prijateljujejo z novomeškimi že kar nekaj časa. Logatčani so se že dvakrat predstavili v Novem mestu in Mešani pevski zbor Revov je prav tako drugič prepeval pri nas. Precej let je Novomeščane vodil Slavko Rauch, ki se ga mnogi Logatčani še spominjajo iz njegovih logaških let. Zbor zdaj vodi Cvetka Hribar. Pevke in pevci so predstavili raznolik program, izbor iz svoje poustvarjalnosti, ki sega od čitalništva, evropske romantike, črnske duhovne pesmi do modernega slovenskega zborovstva. Škoda, da so pevci zapeli le 6 pesmi, saj se je zdelo, da so se šele pri zadnji dovolj ogreli in Kumarjeva Dajte, dajte je zazvenela mladostno in spomladansko. Odprti glasovi in veselje do petja so prepričali poslušalstvo. Nova roka pomeni tudi novo delo in gotovo bodo kmalu zazveneli še bolj prepričljivo, kot jih je bilo slišati v soboto v Logatcu.

Lovro Grom je v desetem letu delovanja zbora pripravil nekakšen ogrevalni nastop za jubilejni koncert, v aprilu. Novitete, kot je bil na primer Gallusov *En ego campana*, so pokazale težnje zbora po poduhovljenem podajanju, kar je sploh značilnost mladega pevovodja. Intonacija, ki je ostajala zvesta začetni tonaliteti, je bila njihova največja odlika tega večera. Čeprav sopran včasih preveč izstopa, je vodenje melodične teme vedno podrejeno dirigentovemu občutju in to zaupanje je vrednota, ki vodi zbor v višje sfere zahtevnosti. Trdna roka je morda najuspešnejše popeljala pevce v prepričljivo podajanje v skladbah *Ko bi jaz vedela* in *Znamenje*. V slednji je Špela Petkovšek dokazala, da mogočnost ali številčnost zbora pomenita premalo, če zbor nima solista, ki zbor podredi v čutečega spremljevalca. V Znamenju se je to gotovo zgodilo v najboljši možni meri.

Mešani pevski zbor pripravlja tudi kaseto. Veselimo se je že vnaprej, saj pevstvo, ki ima v Logatcu že skoraj stoletno tradicijo, potrjujejo mladi entuziasti, ljubitelji petja in kulture. Nenehno se rojevajo novi talenti, ki bodo ali že zamenjujejo starejše. In če se v Logatcu česa ni bati, potem se ni bati prihodnosti zborovskega petja. Vsako leto, ob vsakem nastopu opazimo nove obraze med člani, pojavljajo se novi ansambli, vztrajni in uspešni ostanejo. Zvezi kulturnih organizacij in Odboru za kulturo gre torej priporočilo, da ne skoparita s sredstvi, kadar se odločata o letnih dotacijah logaškemu pevstvu.

PRIPOROČLJIVO

Izšel je izredno zanimiv zbornik o osebnosti in delu velikega logaškega rojaka

SREČANJA

z dr. Andrejem Gosarjem

Zbornik je v prodaji:
v logaški knjižnici in v logaški knjigarni

... KOTIČEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE ...

Predstavitev dejavnosti Kmetijske svetovalne službe

Prejšnja kmetijska pospeševalna služba, ki je bila organizirana v okviru kmetijskih zadrug, je dobila novo ime leta 1991, ko se je reorganizirala v javno republiško službo z območnimi zavodi (v našem primeru je to ljubljanski). Zdaj je to Kmetijska svetovalna služba Slovenije.

Že samo ime pove, da nova služba svetuje in ne več toliko pospešuje. Kolikor še pospešuje, je to odvisno od sprejete strategije razvoja kmetijstva; svetovalci smo v tem pogledu le orodje agrarne politike. Kmetijsko svetovanje je "duhovna" pomoč kmetovalcem, saj je svetovanje v najširšem smislu vsaka duhovna dejavnost, ki prispeva k razširitvi napredka tako, da pomaga reševati nastale težave. Kmetijsko pospeševanje pa je "duhovna in materialna" pomoč kmetovalcem v obliki kreditov, subvencij, premij, družbenih ukrepov ipd.

Enotno sprejete definicije svetovanja/pospeševanja ni. Angleži in Nemci govorijo o "svetovanju" (advising/beratung) kar pomeni, da strokovnjak daje nasvet, ki bo dosegel svoj cilj na najboljši način, toda tistemu, ki nasvet sprejema, pušča končno odgovornost za izbiranje poti. Nizozemci uporabljajo besedo voorlichting, ki pomeni "osvetljevati stezo pred seboj", da bodo ljudje lahko našli svojo pot. Indonezija ima definicijo po njihovem vzoru - govori o "osvetljevanju poti pred seboj z baklo". Avstrijci govorijo o pospeševanju (foerderung) ali podpori nekemu, da gre v želeni smeri, kar je precej podobno korejskemu izrazu "ruralno vodenje".

Francoski "vulgarisation" poudarja potrebo po poenostavitvi sporočila "navadnemu človeku". V Španiji uporabljajo včasih besedo "capacitation", ki pomeni sposobnost usposabljanja ljudi.

Naš povzetek pojmovanja svetovanja obsega zavestno rabo pretoka informacij, ki pomagajo ljudem ustvarjati pravilna znanja in sprejemati pravilne odločitve.

V prihodnjem sestavku Kotička za kmetijsko svetovanje, ki naj bi bil odslej reden, več o konkretnem programu dela. Do tedaj nas o vaših težavah in željah kličite in dogovorili se bomo za obisk na vaši domačiji.

Kmetijska svetovalna služba Slovenije, enota Logatec, Tovarniška 3. Telefon 741-511, int. 21. Zaposlena: inž. Roman Rupnik, splošni kmetijski svetovalec, uradne ure v ponedeljek, torek in petek od 7. do 10. ure v Logatcu in v sredo od 9. do 11. ure v KZ Rovte, ter inž. Mojca Dolenc, svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti; uradne ure praviloma v ponedeljek, sredo in petek od 7. do 10. ure v Logatcu.

inž. Roman Rupnik

Vplivi na klavno kakovost in predstavitev novega Pravilnika o vrednotenju klavne kakovosti govedi

Postopno približevanje Evropski gospodarski skupnosti zahteva poenotenje standardov tudi v kmetijstvu. Brez njih se v mednarodne gospodarske tokove ne moremo vključiti. To je bil sicer glavni razlog, da je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že leta 1992 naročilo izdelavo z evropskimi standardi primerljivih standardov za vrednotenje kakovosti govejih klavnih polovic (trupov). Novi standard pa naj bi tudi nadomestil stari JUS standard, ki je bil že dodobra razvrednoten. Po njem je bilo kar 80 % živine v ekstra razredu, kar seveda ni odraz realnosti, temveč korekcije cene, ki je prav pri govejem mesu že dolgo prenizka in bi po splošno priznanih kriterijih morala dosegati razmerje mleko : meso najmanj 6 : 1 (šest litrov mleka za 1 kg žive teže govedi).

Namena po čimrealnejšem vrednotenju in s tem tudi omogočenemu realnemu plačevanju sestavljalcem standardov ne moremo oporekati. Kritični smo lahko le do zavlačevanja pri sprejemanju novega Pravilnika, saj nekateri s pridom izkoriščajo nejasnosti v zvezi z novimi standardi. Kljub vsemu bo vseh 30 slovenskih klavnic 30.6.1994 prešlo na nov način ocenjevanja, na tako imenovano EUROP klasifikacijo.

Novi Pravilnik je predvsem pomemben za proizvajalce, prav tako pa tudi za potrošnike, ki naj bi po novem za primerno ceno dobili v trgovinah tudi meso, ki se je do sedaj v glavnem predelovalo v mesne izdelke. Zaradi razlik med starim in novim ocenjevanjem bodo morali rejci čimprej racionalneje organizirati rejo živali, pri čemer bo še posebno pomembna pravilno izbrana tehnologija reje, znotraj katere pa na klavno kakovost še posebej vplivajo starost, živa teža, spol, pasma, prehrana, postopek z živaljo pred zakolom.

Prva razlika, ki jo predvideva novi pravilnik, je v primarni obdelavi trupov, kjer že na klavni liniji odstranijo loj medenične votline, ledvice z ledvičnim lojem, loj ob notranjem stegnu, vime, hrbtni mozeg, mišično vez ledvic, mišični del trebušne prepone in vratno veno. To vse skupaj pomeni od 5 - 30 kg nižjo klavno težo, oz. računano po starem 2 - 3 % nižjo klavnost. Največja izguba bo torej prav pri preveč zamaščenih živalih, saj se poleg tega, da se loj ne plača, za prirast 1 kg maščobe porabi 4 krat več energije kot za 1 kg mesa.

Druga razlika je v tem, da se klavne polovice po novem razvrščajo v tri kategorije:

1. Teletina

1.0 - teleta stara do 6 mesecev oz. do 150 kg teže trupa, kar pomeni tudi do 250 kg žive teže.

2. Mlada govedina

2.0. klavne polovice bikov do 24 mesecev,

2.1 Klavne polovice telic in klavnih prvesnic do 30 mesecev starosti,

2.2. voli do 30 mesecev starosti,

3. Govedina

3.0 klavne polovice krav starosti 30 mesecev do 5 let,

3.1 klavne polovice krav nad 5 let,

3.2. Klavne polovice bikov nad 24 meseci, volov nad 30 mesecev in jalovih telic nad 30 mesecev.

Tretja razlika je v ocenjevanju oz. vrednotenju trupov glede na njihovo mesnatost in zamaščenost:

a) mesnatost: se razvrsti v pet razredov (E, U, R, O, P): od zelo močne omiščenosti - E, do slabe omiščenosti celega trupa - P;

b) zamaščenost: znotraj vsakega razreda mesnatosti ločimo pet razredov zamaščenosti (1 - 5), od tega, da ni na trupu nobenega vidnega maščobnega tkiva - 1. razred, do predebelega sloja maščobnega tkiva (nad 1 cm) po celotni površini trupa in notranosti prsne votline - 5. razred. Najboljši je 3. razred s primerno pokritostjo trupov z lojem (3 - 5 mm).

V vseh državah Evropske skupnosti določijo osnovno ceno za razred R 3, odstopanja v pozitivno in negativno smer pa so različna. Za primerjavo

naj navedem Nemčijo, kjer so bila goveda ocenjena na mesnatost razvrščena

RAZRRED	%
E	1,4
U	22,1
R	47,9
O	24,8
P	3,8

V Sloveniji se pričakuje od 3 - 5 % živali v razredu E, v razredu U bo pretežno lisasta pasma, v razredu R rjava pasma, v razredu O črnobela pasma, seveda, s pričakovanimi odstopanji.

Ob upoštevanju kategorij klavnih polovic, mesnatosti in zamaščenosti pridemo do plačilnih razredov, ki so za proizvajalca bistveni, obenem pa so tudi potencialen vir sporov med rejci in klavnicami.

Različne primerjave odstopanj od osnovne cene (100% = osnovna cena mlade govedine)

Pi. raz.	Pričakovan delež živali(%)	Ocena	Odstopanje (%) Nizozemska	Odstopanje predlog/ inspekta(%)	Emona (%)	cena (SIT)
1	3 - 5	E2,E3	142 - 137	112	109	369
2	28 - 35	E1,E4,U2,U3	118 - 111	108	106	356
3	45 - 55	E5,U1,U4,R2,R3	100 - 82	100	100	337
4	15 - 20	U5,R1,R4,O2,O3	85 - 81	90	83	280
5	5 - 10	R5,O1,O4	78 - 72	80	74	250
6	2 - 5	O5,vseh pet P starejša goveda	68 - 53	60	64	215
		I. razred		80	63	212
		II. razred		66	50	170
		III. razred		-	44	148
		izven razreda telela		-	41	138
				160	89-104	300-350

Tabela vrednotenja trupov

		zamaščenost				
		1	2	3	4	5
mesnatost	E					xxx
	U	xxx			xxx	
	R		xxx	xxx		
	O					
	P					

Pomembno:

- S pravilno tehnologijo je treba doseči čim manjšo zamaščenost živali (telic se ne krmi tako kot bika).
- Uvajati moramo gospodarsko križanje z mesnimi pasmami.
- Teleta mlečnih pasem bo gospodarno pitati do 250 kg žive teže in jih oddati v zakol.
- Biki starejši od 24 mesecev se smatrajo kot starejša goveda.
- Glavnina živali bo v razredu R, ocena E ni enaka dosedanjemu ekstra razredu.
- Ocenjevala bo še naprej nevtralna inštitucija Inspekt iz Ljubljane.

Natančnejši opis posameznih razredov, slikovno gradivo ter še druge informacije dobite pri Mercator-Kmetijski zadrugi v Logatcu; prav tam ali pa pri svetovalni službi pa dobite tudi konkretne nasvete glede prilagoditve novim standardom.

Mercator Kmetijska zadruga Logatec

LOGAŠKE NOVICE

Glasilo Skupščine občine Logatec. Glavni in odgovorni urednik J. Gostiša. Tisk oblikovanje in tehnično urejanje "mali" Logatec. Naklada 3000 izvodov. Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Po mnenju ministrstva za informiranje R Slovenije, št.23/370-92 šteje glasilo med proizvode informativnega značaja iz 13.tč.tar.št.3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.